

УПРАВЛІННЯ ОСВІТИ І НАУКИ ВОЛИНСЬКОЇ ОБЛДЕРЖАДМІНІСТРАЦІЇ
ВОЛОДИМИР-ВОЛИНСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ ВВФК від 26.05.22 № 22/2

Директор коледжу

Олександр Коновалюк

УКРАЇНСЬКА МОВА
ПРОГРАМА
вступної співбесіди

підготовки
галузі знань

фахового молодшого бакалавра
08 Право
14 Електрична інженерія
19 Архітектура і будівництво
20 Аграрні науки та
 продовольство
27 Транспорт

Спеціальності

081 «Право»
141 «Електроенергетика,
 електротехніка та
 електромеханіка»
193 «Геодезія та землеустрій»
208 «Агроінженерія»
274 «Автомобільний
 Транспорт

Розглянуто і схвалено
на засіданні Педагогічної ради
коледжу 26.05.2022, протокол №117

Володимир
2022 рік

Пояснювальна записка

Співбесіда – форма вступного випробування, яка передбачає певний рівень підготовки абітурієнтів, які вступають до Коледжу на основі базової загальної середньої освіти для здобуття освітнього ступеня фахового молодшого бакалавра. Співбесіда проводиться в усній формі у вигляді індивідуальної бесіди з кожним вступником.

Програма вступної співбесіди з української мови складена відповідно до навчальної програми для 5-9 класів загальноосвітніх навчальних закладів.

Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових розділів:

- Фонетика. Графіка
- Лексикологія. Фразеологія
- Будова слова. Словотвір
- Морфологія
- Синтаксис
- Орфографія

Мета та завдання вступної співбесіди

Метою вступної співбесіди з навчальної дисципліни «українська мова» є:

- виявити рівень навчальних досягнень та ступінь підготовленості з української мови вступників з метою їх подальшого навчання у Володимир-Волинському фаховому коледжі;

Основними завданнями співбесіди з навчальної дисципліни «українська мова» є:

- оцінити знання мовних закономірностей, правил орфографії та пунктуації;
- виявити вміння розпізнавати мовні явища і закономірності.

Під час проведення співбесіди вступнику забороняється використовувати підручники, засоби технічної інформації, мобільні телефони, навчальні посібники та інші матеріали, що не передбачені рішенням Приймальної комісії. У разі користування вступником під час співбесіди зазначеними засобами інформації, він відсторонюється від участі у співбесіді.

За результатами співбесіди приймається протокольне рішення щодо надання вступнику рекомендацій до зарахування.

Інформаційний обсяг вступної співбесіди

1. Фонетика. Графіка

Фонетика як розділ мовознавчої науки про звуковий склад мови. Голосні й приголосні звуки. Приголосні тверді і м'які, дзвінкі й глухі. Позначення звуків мовлення на письмі. Алфавіт. Співвідношення звуків і букв. Звукове значення букв я, ю, є, ї, щ. Склад. Складоподіл. Наголос, наголошені й не наголошені склади. Уподібнення приголосних звуків. Спрощення в групах приголосних. Найпоширеніші випадки чергування голосних і приголосних звуків. Основні випадки чергування у-в, і-й.

2. Лексикологія. Фразеологія

Лексикологія як учення про слово. Ознаки слова як мовної одиниці. Лексичне значення слова. Багатозначні й однозначні слова. Пряме та переносне значення слова. Омоніми. Синоніми. Антоніми. Лексика української мови за походженням. Власне українська лексика. Лексичні запозичення з інших мов. Загальноновживані слова. Професійна, діалектна, розмовна лексика. Терміни. Лексика української мови з погляду активного й пасивного вживання. Застарілі й нові слова (неологізми). Нейтральна й емоційно забарвлена лексика. Поняття про стійкі сполуки слів і вирази.

Фразеологізми. Приказки, прислів'я, афоризми.

3. Будова слова. Словотвір

Будова слова. Основа слова й закінчення. Значущі частини слова: корінь, префікс, суфікс, закінчення.

Словотвір. Основні способи словотворення в українській мові: префіксальний, префіксально-суфіксальний, суфіксальний, безафіксний, складання слів або основ, перехід з однієї частини мови в

іншу. Основні способи творення іменників, прикметників, дієслів, прислівників. Складні слова. Способи їх творення. Сполучні голосні [o], [e] у складних словах.

4. Морфологія

4.1. Іменник

Морфологія як розділ мовознавчої науки про частини мови. Іменник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Іменники власні та загальні, істоти й неістоти. Рід іменників: чоловічий, жіночий, середній. Іменники спільного роду. Число іменників. Іменники, що вживаються в обох числових формах. Іменники, що мають лише форму однини або лише форму множини. Відмінки іменників. Відміни іменників: перша, друга, третя, четверта. Поділ іменників першої та другої відмін на групи. Особливості вживання та написання відмінкових форм. Букви -а(-я), -у(-ю) в закінченнях іменників другої відміни. Відмінювання іменників, що мають лише форму множини. Невідмінювані іменники в українській мові. Написання і відмінювання чоловічих і жіночих імен по батькові.

4.2. Прикметник

Прикметник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Розряди прикметників за значенням: якісні, відносні та присвійні. Явища взаємопереходу прикметників з одного розряду в інший. Якісні прикметники. Ступені порівняння якісних прикметників: вищий і найвищий, способи їх творення (проста й складена форми). Зміни приголосних при творенні ступенів порівняння прикметників. Особливості відмінювання прикметників (тверда й м'яка групи).

4.3. Числівник

Числівник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Розряди числівників за значенням: кількісні (на позначення цілих чисел, дробові, збірні) й порядкові. Групи числівників за будовою: прості, складні й складені. Типи відмінювання кількісних числівників:

- 1) *один, одна;*
- 2) *два, три, чотири;*
- 3) *від п'яти до двадцяти, тридцять, п'ятдесят ... вісімдесят;*
- 4) *сорок, дев'яносто, сто;*
- 5) *двісті - дев'ятсот;*
- 6) *нуль, тисяча, мільйон, мільярд;*
- 7) *збірні;*
- 8) *дробові.*

Порядкові числівники, особливості їх відмінювання.

4.4. Займенник

Займенник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Співвіднесеність займенників з іменниками, прикметниками й числівниками. Розряди займенників за значенням: особові, зворотний, присвійні, вказівні, означальні, питальні, відносні, неозначені, заперечні. Особливості їх відмінювання. Творення й правопис неозначених і заперечних займенників.

4.5. Дієслово

Дієслово як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Форми дієслова: дієвідмінювані, відмінювані (дієприкметник) і незмінні (інфінітив, дієприслівник, форми на -но, -то). Безособові дієслова. Види дієслів: доконаний і недоконаний. Творення видових форм. Часи дієслова: минулий, теперішній, майбутній. Способи дієслова: дійсний, умовний, наказовий. Творення форм умовного та наказового способів дієслів. Словозміна дієслів I та II дієвідміни. Особові та числові форми дієслів (теперішнього та майбутнього часу й наказового способу). Родові та числові форми дієслів (минулого часу й умовного способу). Чергування приголосних в особових формах дієслів теперішнього та майбутнього часу.

Дієприкметник як особлива форма дієслова: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Активні та пасивні дієприкметники. Творення активних і пасивних дієприкметників теперішнього й минулого часу. Відмінювання дієприкметників. Дієприкметниковий зворот. Безособові форми на -но, -то.

Дієприслівник як особлива форма дієслова: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Дієприслівники доконаного й недоконаного виду, їх творення. Дієприслівниковий зворот.

4.6. Прислівник

Прислівник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Розряди прислівників за значенням. Ступені порівняння прислівників: вищий і найвищий. Зміни приголосних при творенні прислівників вищого та найвищого ступенів. Правопис прислівників на -о, -е, утворених від прикметників і дієприкметників. Написання прислівників разом і через дефіс.

4.7. Службові частини мови

Прийменник як службова частина мови. Групи прийменників за походженням: непохідні (первинні) й похідні (вторинні, утворені від інших слів). Групи прийменників за будовою: прості, складні й складені. Зв'язок прийменника з непрямыми відмінками іменника.

Сполучник як службова частина мови. Групи сполучників за значенням і синтаксичною роллю: сурядні (єднальні, протиставні, розділові) й підрядні (часові, причинові, умовні, способу дії, мети, допустові, порівняльні, з'ясувальні, наслідкові). Групи сполучників за вживанням (одиничні, парні, повторювані) та за будовою (прості, складні, складені). 4

Частка як службова частина мови. Групи часток за значенням і вживанням: формотворчі, словотворчі, модальні.

4.8. Вигук

Вигук як частина мови. Групи вигуків за походженням: непохідні й похідні. Значення вигуків. Звуконаслідувальні слова.

5. Синтаксис

5.1. Словосполучення

Завдання синтаксису. Словосполучення й речення як основні одиниці синтаксису. Підрядний і сурядний зв'язок між словами й частинами складного речення. Головне й залежне слово в словосполученні. Типи словосполучень за морфологічним вираженням головного слова. Словосполучення непоширені й поширені.

5.2. Речення

Речення як основна синтаксична одиниця. Граматична основа речення. Порядок слів у реченні. Види речень у сучасній українській мові: за метою висловлювання (розповідні, питальні й спонукальні); за емоційним забарвленням (окличні й неокличні); за будовою (прості й складні); за складом граматичної основи (двоскладні й односкладні); за наявністю чи відсутністю другорядних членів (непоширені й поширені); за наявністю необхідних членів речення (повні й неповні); за наявністю чи відсутністю засобів ускладнення (однорідних членів речення, вставних слів, словосполучень, речень, відокремлених членів речення, звертання).

5.2.1. Просте двоскладне речення

Підмет і присудок як головні члени двоскладного речення. Особливості узгодження присудка з підметом. Способи вираження підмета. Типи присудків: простий і складений (іменний і дієслівний). Способи їх вираження.

5.2.2. Другорядні члени речення у двоскладному й односкладному реченні

Означення узгоджене й неузгоджене. Прикладка як різновид означення. Додаток. Типи обставин за значенням. Способи вираження означень, додатків, обставин. Порівняльний зворот. Функції порівняльного звороту в реченні (обставина способу дії, присудок).

5.2.3. Односкладні речення

Граматична основа односкладного речення. Типи односкладних речень за способом вираження та значенням головного члена: односкладні речення з головним членом у формі присудка (означено-особові, неозначено-особові, узагальнено-особові, безособові) та односкладні речення з головним

членом у формі підмета (називні). Способи вираження головних членів односкладних речень. Розділові знаки в односкладному реченні.

5.2.4. Просте ускладнене речення

Узагальнюючі слова в реченнях з однорідними членами. Речення зі звертанням. Звертання непоширені й поширені. Речення зі вставними словами, словосполученнями, реченнями, їх значення. Речення з відокремленими членами.

Відокремлені означення, прикладки - непоширені й поширені. Відокремлені додатки, обставини. Відокремлені уточнюючі члени речення. Розділові знаки в односкладними членами.

5.2.5. Складне речення

Ознаки складного речення. Засоби зв'язку простих речень у складному:

- 1) інтонація й сполучники або сполучні слова;
- 2) інтонація.

Типи складних речень за способом зв'язку їх частин: сполучникові й безсполучникові. Сурядний і підрядний зв'язок між частинами складного речення.

5.2.5.1. Складносурядне речення

Єднальні, протиставні та розділові сполучники в складносурядному реченні. Сміслові зв'язки між частинами складносурядного речення.

5.2.5.2. Складнопідрядне речення

Складнопідрядне речення, його будова. Головне й підрядне речення. Підрядні сполучники й сполучні слова як засоби зв'язку у складнопідрядному реченні. Основні види підрядних речень: означальні, з'ясувальні, обставинні (місця, часу, способу дії та ступеня, порівняльні, причини, наслідкові, мети, умовні, допустові). Складнопідрядні речення з кількома підрядними, їх типи за характером зв'язку між частинами:

- 1) складнопідрядні речення з послідовною підрядністю;
- 2) складнопідрядні речення з однорідною підрядністю;
- 3) складнопідрядні речення з неоднорідною підрядністю.

5.2.5.3. Безсполучникове складне речення

Типи безсполучникових складних речень за характером смислових відношень між складовими частинами-реченнями:

- 1) з однорідними частинами-реченнями (рівноправними);
- 2) з неоднорідними частинами (пояснюваною і пояснювальною).

Розділові знаки в безсполучниковому складному реченні.

5.2.5.4. Складні речення з різними видами сполучникового й безсполучникового зв'язку

Складні речення з різними видами сполучникового й безсполучникового зв'язку.

5.3. Способи відтворення чужого мовлення

Пряма й непряма мова. Речення з прямою мовою. Слова автора. Заміна прямої мови непрямою. Цитата як різновид прямої мови. Діалог.

7. Орфографія

Правопис літер, що позначають ненаголошені голосні [e], [и], [o] в коренях слів. Спрощення в групах приголосних. Сполучення йо, ьо. Правила вживання м'якого знака. Правила вживання апострофа. Подвоєння букв на позначення подовжених м'яких приголосних і збігу однакових приголосних звуків. Правопис префіксів і суфіксів. Позначення чергування приголосних звуків на письмі. Правопис великої літери. Лапки у власних назвах. Написання слів іншомовного походження. Основні правила переносу слів з рядка в рядок. Написання складних слів разом і через дефіс (самостійних і службових частин мови). Правопис складноскорочених слів. Написання чоловічих і жіночих імен по батькові, прізвищ. Правопис відмінкових закінчень іменників, прикметників. Правопис *н* та *ни* у прикметниках і діеприкметниках, *не* з різними частинами мови.

Критерії оцінювання

При оцінюванні відповідей до уваги беруть такі критерії:

- уміння говорити українською мовою з дотриманням правил орфоепії;
- рівень засвоєння орфоепічних, граматичних, лексичних, стилістичних умінь і навичок;
- уміння розрізняти звуки мови, визначати голосні та приголосні звуки, їх характеристику; ділити слово на склади, розпізнавати явища уподібнення приголосних звуків, спрощення в групах приголосних, основні випадки чергування звуків;
- уміння розпізнавати вивчені орфограми і пояснювати їх за допомогою правил; правильно писати слова з вивченими орфограмами;
- відділяти закінчення від основи, добирати спільнокореневі слова, розрізняти форми слова і спільнокореневі слова; визначати спосіб творення слів;
- пояснювати відомі слова, добирати до слів синоніми й антоніми, використовувати їх у мовленні; пояснювати значення фразеологізмів, крилатих висловів;
- розпізнавати частини мови, визначати їх загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксичну роль;
- розрізняти словосполучення і речення, визначати типи підрядного зв'язку в словосполученні і реченні;
- визначати структуру речення, вид речення, правильно ставити розділові знаки й обґрунтовувати їх постановку;
- визначати речення з прямою мовою, слова автора й пряму мову, замінювати пряму мову непрямою.

Під час співбесіди член комісії задає абітурієнту два запитання з української мови, кожне з яких оцінюється максимально 3 балами.

1 бал отримує абітурієнт, який виявляє знання й розуміння основних положень даної теми, але викладає матеріал не досить повно, допускає неточності у визначенні понять або у формулюванні правил; не вміє глибоко й переконливо обґрунтовувати свої думки й відчуває труднощі під час добору прикладів; викладає матеріал непослідовно й допускає мовленнєві помилки.

2 бали отримує абітурієнт, який демонструє знання й розуміння необхідного матеріалу, однак у відповіді є певні фактичні помилки, які він виправляє після зауваження члена комісії.

3 бали отримує абітурієнт, який ґрунтовно й повно викладає теоретичний матеріал, дає правильне визначення мовних понять; демонструє повне розуміння матеріалу, обґрунтовує свої думки; наводить необхідні приклади, дібрані самостійно; не допускає мовленнєвих помилок; уміє практично застосувати теоретичний мовленнєвий матеріал.

За сумою отриманих балів із української мови (за відповідь абітурієнт може отримати від 1 до 6 балів) і математики (за відповідь абітурієнт може отримати від 1 до 6 балів) виставляється підсумкова оцінка співбесіди (від 1 до 12 балів), яка переводиться в 200 бальну систему оцінювання.

За результатами співбесіди приймається протокольне рішення щодо надання вступнику рекомендацій до зарахування.

Додаток до Правил прийому до Володимир-Волинського фахового коледжу в 2022 році

Таблиця відповідності за 12-бальною шкалою, значенням 100-200-бальної шкали

1	100
1,1	100
1,2	100
1,3	100
1,4	100
1,5	100
1,6	100
1,7	100
1,8	100
1,9	100
2	100
2,1	101
2,2	102
2,3	103
2,4	104
2,5	105
2,6	106
2,7	107
2,8	108
2,9	109
3	110
3,1	111
3,2	112
3,3	113
3,4	114

3,5	115
3,6	116
3,7	117
3,8	118
3,9	119
4	120
4,1	121
4,2	122
4,3	123
4,4	124
4,5	125
4,6	126
4,7	127
4,8	128
4,9	129
5	130
5,1	131
5,2	132
5,3	133
5,4	134
5,5	135
5,6	136
5,7	137
5,8	138
5,9	139

6	140
6,1	141
6,2	142
6,3	143
6,4	144
6,5	145
6,6	146
6,7	147
6,8	148
6,9	149
7	150
7,1	151
7,2	152
7,3	153
7,4	154
7,5	155
7,6	156
7,7	157
7,8	158
7,9	159
8	160
8,1	161
8,2	162
8,3	163
8,4	164

8,5	165
8,6	166
8,7	167
8,8	168
8,9	169
9	170
9,1	171
9,2	172
9,3	173
9,4	174
9,5	175
9,6	176
9,7	177
9,8	178
9,9	179
10	180
10,1	181
10,2	182
10,3	183
10,4	184
10,5	185
10,6	186
10,7	187
10,8	188
10,9	189

11	190
11,1	191
11,2	192
11,3	193
11,4	194
11,5	195
11,6	196
11,7	197
11,8	198
11,9	199
12	200

Рекомендована література

1. Бондаренко Н. В. Українська мова: Підруч. для 5 кл. загальноосвіт. навч. закл. [Текст] / Н. В. Бондаренко, А. В. Ярмолюк. – К.: Освіта, 2005. – 272 с.
2. Єрмоленко С. Я. Рідна мова: Підруч. для 5 кл. [Текст] / С. Я. Єрмоленко, В. Т. Сичова. – К.: Грамота, 2005. – 240 с.
3. Бондаренко Н. В. Українська мова: Підруч. для 6 кл. загальноосвіт. навч. закл. [Текст] / Н. В. Бондаренко, А. В. Ярмолюк. – К.: Освіта, 2006. – 240 с.
4. Глазова О. П. Рідна мова: Підруч. для 6 кл. загальноосвіт. навч. закл. [Текст] / О. П. Глазова, Ю. В. Кузнецов. – К.: Педагогічна преса, 2006. – 288 с.
5. Єрмоленко С. Я. Рідна мова: Підруч. для 6 кл. [Текст] / С. Я. Єрмоленко, В. Т. Сичова. – К.: Грамота, 2006. – 296 с.
6. Пентиліюк М. І. Рідна мова: Підруч. для 6 кл. загальноосвіт. навч. закл. [Текст] / М. І. Пентиліюк, І. В. Гайдаєнко, А. І. Ляшкевич, С. А. Омельчук. – К.: Освіта, 2006. – 272 с.
7. Біляєв О. М. Українська мова: Підруч. для 7 кл. загальноосвіт. навч. закл. [Текст] / О. М. Біляєв, М. І. Пентиліюк, Л. М. Симоненкова, Т. П. Симоненкова. – К.: ВД «Афон», 2004. – 128 с.
8. Олійник О. Б. Українська мова: Підручник для 7 кл. середньої школи. [Текст] / О. Б. Олійник. – К.: Вікторія, 2003. – 364 с.
9. Передрій Г. Р. Рідна мова: Підруч. для 7 кл. [Текст] / Г. Р. Передрій, Л. В. Скуратівський, Г. Т. Шелехова, Я. І. Остаф. – К.: Освіта, 2003. – 272 с.
10. Ющук І. П. Рідна мова: Підруч. для 7 кл. [Текст] / І. П. Ющук. – К.: Арт-Освіта, 2004. – 288 с.
11. Ющук І. П. Рідна мова: Підруч. для 8 кл. [Текст] / І. П. Ющук. – К.: Арт-Освіта, 2004. – 256 с.
12. Біляєв О. М. Українська мова: Підруч. для 8 кл. загальноосвіт. навч. закл. [Текст] / О. М. Біляєв, М. І. Пентиліюк, Л. М. Симоненкова, Т. П. Симоненкова. – К.: ВД «Афон», 2004. – 128 с.
13. Олійник О. Б. Українська мова: Підручн. для 8 кл. серед. шк. [Текст] / О. Б. Олійник. – К.: Вікторія, 2004. – 288 с.
14. Біляєв О. М. Українська мова: Підруч. для 9 кл. загальноосвіт. навч. закл. [Текст] / О. М. Біляєв, М. І. Пентиліюк, Л. М. Симоненкова, Т. П. Симоненкова. – К.: Освіта, 2002. – 208 с.
15. Олійник О. Б. Українська мова: Підручн. для 9 кл. середньої школи. [Текст] / О. Б. Олійник. – К.: Вікторія, 2003. – 384 с.
16. Шелехова Г. Т., Остаф Я. І., Скуратівський Л. В. Рідна мова: Підручник для 9 кл. [Текст] / Г. Т. Шелехова, Я. І. Остаф, Л. В. Скуратівський. – К.: Освіта, 2002. – 256 с.